

2024/3115

16.12.2024

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/3115

z dnia 27 listopada 2024 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2016/2031 w odniesieniu do wieloletnich programów kontroli występowania, powiadomień dotyczących występowania regulowanych agrofagów niekwarantannowych, tymczasowych odstępstw od zakazów przywozu i wymogów szczególnych dotyczących przywozu oraz ustanowienia procedur ich przyznawania, tymczasowych wymogów dotyczących przywozu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka, ustanowienia procedur sporządzania wykazu roślin wysokiego ryzyka, treści świadectw fitosanitarnych i stosowania paszportów roślin, oraz w odniesieniu do niektórych wymogów w zakresie sprawozdawczości w odniesieniu do obszarów wyznaczonych i kontroli występowania agrofagów oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2017/625 w odniesieniu do niektórych powiadomień o niezgodności

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby zapewnić prawidłowe wdrożenie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 ⁽³⁾, potrzebna jest większa jasność, przejrzystość i spójność, gdyż zdrowe rośliny mają zasadnicze znaczenie dla zrównoważonej produkcji rolnej i ogrodniczej, a także przyczyniają się do bezpieczeństwa żywnościowego i bezpieczeństwa żywności oraz do ochrony środowiska przed agrofagami.
- (2) W rozporządzeniu (UE) 2016/2031 określono przepisy dotyczące środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin. Przepisy te obejmują klasyfikację i wykaz agrofagów objętych regulacją, wymogi dotyczące wprowadzania i przemieszczania na terytorium Unii niektórych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, kontrole występowania, powiadamianie o pojawach agrofagów, środki zwalczania agrofagów, jeżeli stwierdzono ich występowanie na terytorium Unii, oraz certyfikację.
- (3) Ponadto rozporządzenie (UE) 2016/2031 zawiera szereg wymogów w zakresie sprawozdawczości dotyczących ustanawiania obszarów wyznaczonych i kontroli występowania agrofagów kwarantannowych dla Unii, agrofagów priorytetowych i agrofagów kwarantannowych dla stref chronionych. Te wymogi w zakresie sprawozdawczości odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu właściwego monitorowania przepisów i ich prawidłowego egzekwowania. Ważne jest jednak uproszczenie tych wymogów zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 16 marca 2023 r. pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.” oraz promowanie zharmonizowanych, standaryzowanych i cyfrowych procedur w celu zapewnienia, aby wymogi te spełniały przewidziany dla nich cel, oraz aby zmniejszyć biurokrację, a zarazem ograniczyć obciążenie administracyjne i finansowe.
- (4) Zgodnie z art. 18 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/2031 do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim informacje dotyczące liczby i lokalizacji obszarów wyznaczonych, odnośnych agrofagów oraz odpowiednich środków wprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C, C/2024/1588, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1588/oj>.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 kwietnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 18 listopada 2024 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4).

- (5) Jak wynika z doświadczenia zgromadzonego podczas stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031, skuteczniejsze z punktu widzenia koordynacji polityki fitosanitarnej na poziomie Unii jest zgłaszanie obszarów wyznaczonych niezwłocznie po ich ustanowieniu. Natychmiastowe powiadomienie przez państwo członkowskie pozostałych państw członkowskich, Komisji i podmiotów profesjonalnych o obszarach wyznaczonych pomaga uzyskać informacje o występowaniu i rozprzestrzenianiu się danego agrofaga oraz podjąć decyzję w sprawie wprowadzenia dalszych środków. W związku z tym w art. 18 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/2031 należy nałożyć na państwa członkowskie obowiązek powiadamiania Komisji i pozostałych państw członkowskich o obszarach wyznaczonych niezwłocznie po ich ustanowieniu, w tym o odnośnych agrofagach i odpowiednich wprowadzonych środkach. Taki obowiązek nie pociągałby za sobą żadnych nowych obciążeń administracyjnych, ponieważ jest on już określony w pkt 7.1 załącznika I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1715⁽⁴⁾ i stosowany przez wszystkie państwa członkowskie. Ustanowienie tego obowiązku w art. 18 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/2031 w jeszcze większym stopniu zwiększyłoby jasność co do mających zastosowanie przepisów dotyczących obszarów wyznaczonych, przy założeniu, że odpowiedni obowiązek zawarty w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2019/1715 należy znieść, aby uniknąć nakładania się tych przepisów.
- (6) Ponadto, jak wynika z doświadczenia zgromadzonego podczas stosowania art. 18 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/2031, spoczywający na państwach członkowskich obowiązek przekazywania, do dnia 30 kwietnia każdego roku, Komisji i pozostałym państwom członkowskim informacji dotyczących liczby i lokalizacji ustanowionych obszarów wyznaczonych, odnośnych agrofagów oraz odpowiednich środków wprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększa jedynie obciążenie administracyjne w stosunku do obowiązku natychmiastowego powiadamiania o obszarach wyznaczonych i nie ma wartości praktycznej. Odnośny przepis należy zatem usunąć z tego artykułu.
- (7) W celu racjonalizacji obowiązków w zakresie sprawozdawczości i zwiększenia cyfryzacji w zakresie sprawozdawczości, natychmiastowe powiadomienie o obszarach wyznaczonych powinno być dokonywane za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadomień, o którym mowa w art. 103 rozporządzenia (UE) 2016/2031. W celu zachowania spójności, powiadomienia w następstwie stwierdzenia występowania odnośnego agrofaga w strefie buforowej, o których mowa w art. 19 ust. 2, oraz powiadomienia o zniesieniu obszarów wyznaczonych, o którym mowa w art. 19 ust. 4 tego rozporządzenia, należy również dokonywać za pośrednictwem tego elektronicznego systemu powiadamiania.
- (8) Doświadczenie pokazało, że w niektórych przypadkach państwa członkowskie potrzebują pomocy ekspertów, aby móc podjąć szybkie działania wobec nowych pojawów określonych agrofagów na swoich terytoriach. Należy zatem utworzyć unijny zespół interwencyjny ds. zdrowia roślin (zwany dalej „zespołem”) w celu udzielania państwom członkowskim, na ich wniosek, pilnej pomocy w zakresie środków, które należy wprowadzić na podstawie art. 10–19, 27 i 28 rozporządzenia (UE) 2016/2031 dotyczących agrofagów kwarantannowych dla Unii, oraz w zakresie środków, które należy wprowadzić na podstawie art. 30 tego rozporządzenia. Aby chronić terytorium Unii przed możliwymi pojawami w państwach trzecich graniczących z terytorium Unii lub pojawami stwarzającymi bezpośrednie zagrożenie fitosanitarne dla tego terytorium, zespół mógłby udzielać również państwom trzecim pilnej pomocy na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego i zainteresowanego państwa trzeciego w odniesieniu do znajdujących się na ich terytorium pojawów agrofagów kwarantannowych dla Unii i agrofagów objętych środkami przyjętymi na podstawie art. 30 tego rozporządzenia.
- (9) Aby zapewnić właściwe funkcjonowanie zespołu, należy ustanowić zasady dotyczące jego powoływania, składu i finansowania przez Komisję. W celu zapewnienia lepszej koordynacji i skuteczności Komisja powinna powoływać członków zespołu, w porozumieniu z zainteresowanymi państwami członkowskimi lub państwami trzecimi, spośród ekspertów zaproponowanych przez państwa członkowskie, a eksperci ci powinni posiadać różne specjalności związane ze zdrowiem roślin.
- (10) Zgodnie z art. 22 ust. 3, art. 24 ust. 2 i art. 34 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie zgłaszają Komisji i pozostałym państwom członkowskim wyniki kontroli występowania przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym i dotyczących występowania określonych agrofagów na terytorium Unii, mianowicie agrofagów kwarantannowych dla Unii, agrofagów podlegających środkom przyjmowanym zgodnie z art. 29 i 30 tego rozporządzenia, agrofagów priorytetowych i agrofagów kwarantannowych dla stref chronionych. Ponadto art. 23 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 stanowi, że po ustanowieniu wieloletnich programów kontroli występowania państwa członkowskie powiadamiają o nich na wniosek Komisję i pozostałe państwa członkowskie. W celu racjonalizacji obowiązków w zakresie sprawozdawczości i zwiększenia cyfryzacji w zakresie sprawozdawczości, odnośne artykuły powinny zostać zmienione poprzez doprecyzowanie, że powiadomienia te należy zgłaszać za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103 tego rozporządzenia.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2019/1715 z dnia 30 września 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące funkcjonowania systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych oraz jego składników systemowych (rozporządzenie w sprawie systemu IMSOC) (Dz.U. L 261 z 14.10.2019, s. 37).

- (11) Zgodnie z art. 23 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2016/2031 wieloletnie programy kontroli występowania mają być ustanawiane na okres od pięciu do siedmiu lat. Aby sprostać wyzwaniom związanym z wdrażaniem wieloletnich programów kontroli występowania i zmniejszyć obciążenie administracyjne właściwych organów, okres ten należy przedłużyć do 10 lat, a programy te należy poddawać przeglądowi i aktualizować.
- (12) Art. 30 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2016/2031 stanowi, że w przypadku gdy Komisja uzna, że agrofag spełnia kryteria dotyczące agrofagów nieumieszczonych w wykazie agrofagów kwarantannowych dla Unii, określone w sekcji 3 podsekcja 2 załącznika I do tego rozporządzenia, natychmiast, w drodze aktów wykonawczych, przyjmuje na ograniczony okres środki w odniesieniu do zagrożenia stwarzanego przez tego agrofaga.
- (13) Podczas wdrażania tego przepisu niektóre państwa członkowskie wyraziły wątpliwości co do dokładnego zakresu pojęcia „środków”, a w szczególności co do tego, czy obejmuje ono działania podejmowane w ramach przywozu lub wewnętrznego przepływu towarów w celu zapobieżenia wprowadzeniu i rozprzestrzenianiu się danego agrofaga na terytorium Unii. W związku z tym oraz w celu zapewnienia jasności i kompletności prawa należy zmienić art. 30 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/2031, aby wyraźnie wskazać, że środki te mogą obejmować zakaz wprowadzania, przemieszczania, utrzymywania, rozmnażania lub uwalniania danego agrofaga na terytorium Unii oraz wymogi dotyczące wprowadzania do Unii i przemieszczania na jej terytorium roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów. Zgodnie z art. 8 i 48 tego rozporządzenia możliwe jest jednak zezwolenie na odstępstwa od tych zakazów, jeżeli jest to potrzebne na przykład do prowadzenia odpowiednich badań lub działalności hodowlanej w odniesieniu do odporności lub tolerancji.
- (14) Art. 41 rozporządzenia (UE) 2016/2031 ustanawia wymóg zapobiegania występowaniu agrofagów kwarantannowych dla Unii na roślinach, produktach roślinnych lub innych przedmiotach. Ust. 4 tego artykułu stanowi, że w sytuacji wprowadzenia lub przemieszczania na terytorium Unii roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z naruszeniem ust. 1 tego artykułu, państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki, o których mowa w przepisach Unii dotyczących kontroli urzędowych, oraz powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103 tego rozporządzenia.
- (15) W art. 37 rozporządzenia (UE) 2016/2031 nie ma jednak wymogu powiadamiania o niezgodności z przepisami, który dotyczy środków mających zapobiegać występowaniu w ilości powyżej określonych progów regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RAN) na roślinach przeznaczonych do sadzenia przy ich wprowadzaniu lub przemieszczaniu na terytorium Unii. Należy zatem zmienić ten artykuł, stanowiąc, że w przypadku niezgodności z wymogami dotyczącymi RAN państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki oraz powiadamiają Komisję, pozostałe państwa członkowskie i zainteresowane państwo trzecie za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103 tego rozporządzenia.
- (16) W związku z tym art. 104 rozporządzenia (UE) 2016/2031, który dotyczy powiadamiania w przypadku występowania agrofagów, powinien również zawierać odniesienie do art. 37 ust. 10 tego rozporządzenia.
- (17) Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w celu uzupełnienia rozporządzenia (UE) 2016/2031 w drodze określenia procedury włączania do wykazu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka zgodnie z art. 42 ust. 1 tego rozporządzenia. Procedura ta powinna obejmować następujące elementy: przygotowanie dowodów na potrzeby oceny roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka; działania, które podejmuje się po otrzymaniu tych dowodów; procedury tej oceny; oraz postępowanie z dokumentacją w kontekście poufności i ochrony danych. Jest to konieczne, ponieważ doświadczenie pokazało, że szczegółowo określona procedura włączania do wykazu roślin wysokiego ryzyka mogłaby zapewnić zainteresowanym państwom członkowskim, państwom trzecim i podmiotom profesjonalnym przejrzystość i spójność. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽⁵⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(5) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

- (18) W pewnych przypadkach należy zezwolić na wprowadzanie na terytorium Unii niektórych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z niektórych państw trzecich na zasadzie odstępstwa od zakazu ustanowionego zgodnie z art. 40 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/2031 lub wymogów szczególnych i równoważnych ustanowionych aktem wykonawczym przyjętym zgodnie z art. 41 ust. 2 tego rozporządzenia. Odnośne rośliny, produkty roślinne i inne przedmioty są obecnie wymienione w załącznikach VI i VII do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 ⁽⁶⁾. Są to przypadki, w których Komisja otrzymała dowody uzasadniające przyjęcie tymczasowych odstępstw zakładających równoważne lub bardziej rygorystyczne wymogi niż wymogi przewidziane w art. 41 rozporządzenia (UE) 2016/2031, lub w których państwo trzecie złożyło wniosek o odstępstwo i przedstawiło pisemne gwarancje, że środki, które stosuje na swoim terytorium, skutecznie zmniejszają odnośne zagrożenie stwarzane przez te rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty, a ocena wykazała, że zagrożenie w odniesieniu do terytorium Unii można ograniczyć do dopuszczalnego poziomu w drodze zastosowania niektórych środków tymczasowych określonych w sekcji 1 pkt 2 i 3 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2016/2031.
- (19) W celu zapewnienia jasności, spójności i przejrzystości Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych przewidujących takie odstępstwa. W celu zapewnienia kompletności w aktach tych należy również ustanowić tymczasowe i proporcjonalne środki, które są niezbędne do ograniczenia określonego zagrożenia fitosanitarnego do dopuszczalnego poziomu. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁷⁾.
- (20) Aby zapewnić ich terminowy przegląd, okres stosowania wszystkich tych aktów wykonawczych nie powinien przekraczać pięciu lat. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli jest to uzasadnione na podstawie zaktualizowanej oceny, powinna istnieć możliwość przedłużenia tego okresu oraz objęcia przedmiotowego odstępstwa zmienionymi wymogami, aby wyeliminować wszelkie ryzyko fitosanitarne.
- (21) Ponadto należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE w celu uzupełnienia rozporządzenia (UE) 2016/2031 o elementy dotyczące procedury, którą należy zastosować w celu przyznania tymczasowych odstępstw od art. 40 ust. 2 i art. 41 ust. 2 tego rozporządzenia. Jest to konieczne, ponieważ doświadczenie zgromadzone od czasu przyjęcia rozporządzenia (UE) 2016/2031 pokazało, że ustandaryzowana procedura przyznawania takich tymczasowych odstępstw jest niezbędna, aby zapewnić zainteresowanym państwom członkowskim, państwom trzecim i podmiotom profesjonalnym przejrzystość i spójność.
- (22) Zgodnie z art. 42 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/2031 rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty należy usunąć z wykazu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka, jeżeli na podstawie oceny ryzyka zostanie stwierdzone, że ich wprowadzanie na terytorium Unii ma podlegać zakazowi, wymogom szczególnym lub nie podlegać żadnym wymogom. Jak jednak wynika z doświadczeń związanych ze stosowaniem tego artykułu, w niektórych przypadkach wprowadzanie tych towarów na terytorium Unii może podlegać środkom szczególnym, które ograniczają dane zagrożenie fitosanitarne do dopuszczalnego poziomu, natomiast w przypadku niektórych odnośnych agrofagów nadal oczekuje się pełnej oceny. Z tego powodu należy przekazać Komisji uprawnienia do usunięcia roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z wykazu roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów wysokiego ryzyka przyjętego na podstawie art. 42 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/2031, jeżeli przedstawiają one zagrożenie fitosanitarne, które nie zostało jeszcze w pełni ocenione, a w odniesieniu do nich nie przyjęto jeszcze aktu wykonawczego zgodnie z art. 42 ust. 4 tego rozporządzenia. Aby ograniczyć wszelkie zagrożenie fitosanitarne do dopuszczalnego poziomu, w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie tych uprawnień należy określić środki tymczasowe dotyczące wprowadzania tych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów na terytorium Unii, a obowiązywanie tych środków powinno być ograniczone do odpowiedniego i rozsądnego czasu niezbędnego do przeprowadzenia pełnej oceny. Uprawnienia te należy wykonywać zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (23) Zgodnie z art. 44 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/2031 Komisja określa, w drodze aktów wykonawczych, równoważne wymogi na wniosek danego państwa trzeciego, jeżeli zapewnia ono, poprzez zastosowanie w ramach kontroli urzędowej jednego lub większej liczby określonych środków, poziom ochrony fitosanitarnej równoważny wymogom szczególnym w odniesieniu do przemieszczania na terytorium Unii danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019 (Dz. U. L 319 z 10.12.2019, s. 1).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz. U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (24) Doświadczenie w stosowaniu tego przepisu pokazuje, że ustanowienie wymogów równoważnych jedynie wymogom szczególnym w odniesieniu do przemieszczania roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów na terytorium Unii nie jest ani odpowiednie, ani możliwe w przypadku, gdy takie wymogi dotyczące przemieszczania nie istnieją. Jest to częsty przypadek, gdy przepisy unijne dotyczą agrofagów występujących wyłącznie w państwach trzecich, a nie na terytorium Unii, oraz gdy przyjęto jedynie wymogi dotyczące wprowadzania towarów na terytorium Unii.
- (25) Z tego powodu wymagany poziom ochrony fitosanitarnej danego państwa trzeciego powinien być również równoważny mającym zastosowanie wymogom szczególnym w odniesieniu do wprowadzania na terytorium Unii danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów ze wszystkich lub niektórych państw trzecich.
- (26) Zgodnie z art. 71 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 świadectwo fitosanitarne w rubryce „Deklaracja dodatkowa” określa, który szczegółowy wymóg jest spełniony, w przypadku gdy odpowiedni akt wykonawczy, przyjęty zgodnie z art. 28 ust. 1 i 2, art. 30 ust. 1 i 3, art. 37 ust. 2, art. 41 ust. 2 i 3 oraz art. 54 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia, określa kilka opcji takich wymogów. Określenie to obejmuje pełne brzmienie odnośnego wymogu.
- (27) Praktyka w zakresie stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031 wykazała, że świadectwa fitosanitarne powinny również zawierać odniesienie do wymogów przyjętych na podstawie art. 37 ust. 4 tego rozporządzenia, a mianowicie do środków mających na celu zapobieganie występowaniu RAN na określonych roślinach przeznaczonych do sadzenia, o których mowa w art. 36 lit. f) tego rozporządzenia, w przypadku gdy odpowiedni przepis przewiduje kilka różnych opcji w odniesieniu do takich wymogów. Jest to zgodne z podejściem dotyczącym agrofagów kwarantannowych dla Unii, ponieważ w art. 71 ust. 2 tego rozporządzenia zawarto odniesienie do aktu wykonawczego przyjętego na podstawie art. 41 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia. Zapewniłoby to również właściwym organom, podmiotom profesjonalnym i państwom trzecim większą jasność i pewność w odniesieniu do stosowania przepisów dotyczących RAN i danych roślin przeznaczonych do sadzenia.
- (28) Z tego powodu art. 71 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 powinien zawierać odniesienie do aktów wykonawczych przyjętych na podstawie art. 37 ust. 4 tego rozporządzenia. Ponadto należy usunąć odniesienie do art. 37 ust. 2 tego rozporządzenia, ponieważ nie ma ono znaczenia dla treści deklaracji dodatkowej w ramach świadectwa fitosanitarne. Komisja powinna zapewnić, aby do dnia rozpoczęcia stosowania tych zmian zaktualizować przepisy dotyczące obecności RAN na roślinach przeznaczonych do sadzenia przez dostosowanie odpowiednich wymogów ustanowionych w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2019/2072.
- (29) Art. 81 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/2031 przewiduje, że paszport roślin ma nie być wymagany w przypadku przemieszczania roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów dostarczanych bezpośrednio użytkownikom ostatecznym, w tym ogrodnikom amatorom. Jednak wyjątek ten ma nie mieć zastosowania do użytkowników ostatecznych otrzymujących te rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty w ramach sprzedaży poprzez umowy zawierane na odległość.
- (30) Jak wynika z doświadczenia zdobytego od czasu przyjęcia rozporządzenia (UE) 2016/2031, w niektórych przypadkach, paszport roślin nie powinien być konieczny dla niektórych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, nawet jeśli są dystrybuowane w drodze sprzedaży na odległość. Dlatego należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów wykonawczych umożliwiających jej uznanie, że art. 81 ust. 1 lit. a) nie ma zastosowania, pod pewnymi warunkami, do określonych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów dystrybuowanych w ramach sprzedaży poprzez umowy zawierane na odległość. Uprawnienia te należy wykonywać zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (31) Zgodnie z art. 88 rozporządzenia (UE) 2016/2031 paszporty roślin są umieszczane przez dane podmioty profesjonalne na jednostce handlowej danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów przed ich przemieszczeniem na terytorium Unii zgodnie z art. 79 lub do strefy chronionej lub w takiej strefie zgodnie z art. 80 tego rozporządzenia. W przypadku gdy takie rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty są przemieszczane w opakowaniu, wiązce lub pojemniku, paszport roślin należy załączyć do opakowania, wiązki lub pojemnika.
- (32) Praktyki handlowe oparte na rozporządzeniu (UE) 2016/2031 pokazały, że w niektórych przypadkach nie jest praktycznie wykonalne umieszczenie paszportów roślin na jednostkach handlowych określonych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów ze względu na ich wielkość, kształt lub inne szczególne cechy. Zamiast tego należy zezwolić na przemieszczanie jednostek handlowych tych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów na terytorium Unii wraz z powiązaniem z nimi paszportem roślin w sposób inny niż fizyczne umieszczenie paszportu. Wymogi rozporządzenia (UE) 2016/2031 dotyczące wydawania paszportów roślin dla danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów powinny pozostać bez zmian.

- (33) W związku z tym należy przekazać Komisji uprawnienia do zezwolenia na przemieszczanie niektórych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów bez paszportu roślin umieszczonego na ich jednostkach handlowych ze względu na ich wielkość, kształt, sposób zapakowania lub inne szczególne cechy, które sprawiają, że takie umieszczenie jest niepraktyczne. Konieczne jest zatem określenie sposobów zapewnienia, aby paszport roślin pozostał w użyciu pomimo nieumieszczenia go i nadal odnosił się do odpowiednich roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów. Uprawnienia te należy wykonywać zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (34) W art. 94 rozporządzenia (UE) 2016/2031 przewidziano wydawanie paszportów roślin w punktach kontroli granicznej zamiast świadectw fitosanitarnych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów wprowadzanych na terytorium Unii. Zamiast wydawać paszporty roślin w punktach kontroli granicznej, państwa członkowskie mogą już zastąpić świadectwo fitosanitarne uwierzytelnioną kopią oryginalnego świadectwa fitosanitarnego towarzyszącego przemieszczaniu rośliny, produktu roślinnego lub innego przedmiotu do punktu, w którym zostanie wydany paszport roślin. Aby przyczynić się do procesu cyfryzacji, zmniejszyć obciążenie administracyjne i dalej korzystać z elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103 tego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny móc wykorzystywać w takich przypadkach informacje zawarte w tym systemie, pod warunkiem że elektroniczne świadectwo fitosanitarne lub cyfrowa kopia świadectwa fitosanitarnego są dostępne w tym systemie i udostępniane na wniosek właściwych organów. Z uwagi na gwarancje, jakie daje elektroniczny system powiadamiania w zakresie bezpiecznego dostępu do dokumentów, taka możliwość nie powinna być już ograniczona do terytorium państwa członkowskiego, w którym przeprowadzono fitosanitarne kontrole przywozu. Z podobnych powodów tego ograniczenia do terytorium państwa członkowskiego nie należy już stosować do wykorzystywania uwierzytelnionych kopii.
- (35) Zgodnie z art. 99 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/2031 Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych uzupełniających to rozporządzenie poprzez określenie elementów, które muszą być zawarte w poświadczeniach urzędowych dotyczących roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, innych niż drewniane materiały opakowaniowe, wymaganych na mocy mających zastosowanie standardów międzynarodowych. Od czasu przyjęcia rozporządzenia (UE) 2016/2031 nie przyjęto żadnych takich standardów międzynarodowych i żadna organizacja międzynarodowa nie prowadzi obecnie prac przygotowawczych z myślą o opracowaniu takich standardów. W związku z tym, nie jest możliwe przyjęcie tych aktów delegowanych, a w rezultacie nie jest możliwe wprowadzanie na terytorium Unii roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z wykorzystaniem takich poświadczeń urzędowych jako alternatywy dla świadectw fitosanitarnych.
- (36) Ponadto zgodnie z niektórymi aktami wykonawczymi przyjętymi na podstawie dyrektyw Rady 77/93/EWG⁽⁸⁾ i 2000/29/WE⁽⁹⁾, rośliny, produkty roślinne i inne przedmioty, którym towarzyszą poświadczenia urzędowe inne niż świadectwa fitosanitarne, wydawane w kilku państwach trzecich, są nadal wprowadzane na terytorium Unii. Aktami tymi są w szczególności decyzje Komisji 93/365/EWG⁽¹⁰⁾, 93/422/EWG⁽¹¹⁾ i 93/423/EWG⁽¹²⁾ oraz decyzja wykonawcza Komisji 2013/780/UE⁽¹³⁾. Decyzje te zostały przyjęte ze względu na brak odpowiednich standardów międzynarodowych i nadal obowiązują.
- (37) Doświadczenie zgromadzone w wyniku stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031 i decyzji 93/365/EWG, 93/422/EWG, 93/423/EWG i 2013/780/UE wskazuje, że poświadczenia urzędowe, których one dotyczą, zapewniają odpowiednie gwarancje ochrony fitosanitarnej terytorium Unii, mimo że nigdy nie istniały odpowiednie standardy międzynarodowe. Z tego powodu oraz w celu zapewnienia dalszego stosowania poświadczeń urzędowych na podstawie rozporządzenia (UE) 2016/2031 warunek, zgodnie z którym elementy odnośnego aktu delegowanego muszą być elementami wymaganymi na mocy mających zastosowanie standardów międzynarodowych, należy usunąć z art. 99 ust. 1 tego rozporządzenia.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Rady 77/93/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzeniem do państw członkowskich organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych (Dz.U. L 26 z 31.1.1977, s. 20).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Decyzja Komisji 93/365/EWG z dnia 2 czerwca 1993 r. upoważniająca państwa członkowskie do ustanowienia odstępstw od niektórych przepisów dyrektywy Rady 77/93/EWG w odniesieniu do drewna iglastego poddanego obróbce cieplnej, pochodzącego z Kanady, oraz ustanawiająca szczegóły systemu wskaźników mającego zastosowanie do drewna poddanego obróbce cieplnej (Dz.U. L 151 z 23.6.1993, s. 38).

⁽¹¹⁾ Decyzja Komisji 93/422/EWG z dnia 22 czerwca 1993 r. upoważniająca państwa członkowskie do ustanowienia odstępstw od niektórych przepisów dyrektywy Rady 77/93/EWG w odniesieniu do drewna iglastego suszonego w suszarni, pochodzącego z Kanady oraz ustanawiająca szczegóły systemu wskaźników mającego zastosowanie do drewna suszonego w suszarni (Dz.U. L 195 z 4.8.1993, s. 51).

⁽¹²⁾ Decyzja Komisji 93/423/EWG z dnia 22 czerwca 1993 r. upoważniająca państwa członkowskie do ustanowienia odstępstw od niektórych przepisów dyrektywy Rady 77/93/EWG w odniesieniu do drewna iglastego suszonego w suszarni, pochodzącego ze Stanów Zjednoczonych Ameryki, oraz ustanawiająca szczegóły systemu wskaźników mającego zastosowanie do drewna suszonego w suszarni (Dz.U. L 195 z 4.8.1993, s. 55).

⁽¹³⁾ Decyzja wykonawcza Komisji 2013/780/UE z dnia 18 grudnia 2013 r. ustanawiająca odstępstwo od art. 13 ust. 1 pkt (ii) dyrektywy Rady 2000/29/WE w odniesieniu do okorowanej tarcicy gatunków *Quercus L.*, *Platanus L.* i *Acer saccharum Marsh.* pochodzącej ze Stanów Zjednoczonych Ameryki (Dz.U. L 346 z 20.12.2013, s. 61).

- (38) Zgodnie z art. 103 rozporządzenia (UE) 2016/2031 Komisja ustanawia elektroniczny system do celów składania powiadomień przez państwa członkowskie. W celu zapewnienia, aby taki elektroniczny system mógł mieć zastosowanie również do składania sprawozdań, takich jak sprawozdania z kontroli występowania agrofagów kwarantannowych dla Unii, agrofagów priorytetowych, agrofagów podlegających środkom przyjętym na mocy art. 29 i 30 tego rozporządzenia i agrofagów kwarantannowych dla stref chronionych, należy zmienić akapit pierwszy art. 103 tego rozporządzenia, aby uwzględnić również składanie sprawozdań przez państwa członkowskie. Jest to działanie konieczne z punktu widzenia racjonalizacji systemu sprawozdawczości i wzmocnienia procesu cyfryzacji środków fitosanitarnych.
- (39) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2016/2031.
- (40) Od czasu stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625⁽¹⁴⁾ doświadczenie pokazuje, że powiadomienie o braku świadectwa fitosanitarnego lub innych poświadczeń urzędowych w przypadku roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów wprowadzanych do Unii jako część bagażu osobistego pasażerów lub za pośrednictwem usług pocztowych i przeznaczonych do konsumpcji osobistej lub użytku własnego, zwiększa w sposób nieproporcjonalny obciążenie administracyjne właściwych organów w odniesieniu do danego ryzyka fitosanitarnego. Powiadomienie o tych przesyłkach, jeżeli podlegają one środkom, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) rozporządzenia (UE) 2017/625, powinno być zatem wyłączone z art. 66 ust. 5 tego rozporządzenia, jeżeli niezgodność dotyczy braku świadectwa fitosanitarnego lub innych poświadczeń urzędowych, o których mowa w art. 99 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/2031. W celu zapewnienia skutecznego przeglądu źródeł i charakteru niezgodności w każdym państwie członkowskim właściwe organy powinny jednak prowadzić rejestr przypadków tych niezgodności i co roku przedstawiać Komisji i właściwym organom pozostałych państw członkowskich sprawozdanie podsumowujące te rejestry. W celu racjonalizacji obowiązków w zakresie sprawozdawczości i zwiększenia cyfryzacji w zakresie sprawozdawczości, sprawozdania te należy przekazywać za pośrednictwem systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych (IMSOC), o którym mowa w art. 131 rozporządzenia (UE) 2017/625.
- (41) Aby umożliwić państwom trzecim i ich podmiotom profesjonalnym dostosowanie się do nowych przepisów odnoszących się do wydawania świadectw fitosanitarnych dotyczących zgodności z odpowiednimi przepisami w zakresie RAN, zmiana art. 71 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 powinna mieć zastosowanie po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiana rozporządzenia (UE) 2016/2031

W rozporządzeniu (UE) 2016/2031 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 18 ust. 6 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o obszarach wyznaczonych niezwłocznie po ich ustanowieniu, w tym o odnośnych agrofagach oraz wprowadzonych odpowiednich środkach. Powiadomienia te przekazuje się za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103.”;

- 2) w art. 19 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„8. O stwierdzeniu dotyczącym wystąpienia odnośnego agrofaga w strefie buforowej, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, oraz zniesieniu wyznaczonych obszarów, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, powiadamia się za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103.”;

- 3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1).

„Artykuł 19a

Unijny zespół interwencyjny ds. zdrowia roślin

1. Należy utworzyć złożony z ekspertów unijny zespół interwencyjny ds. zdrowia roślin (zwany dalej »zespołem«) w celu zapewnienia państwom członkowskim, na ich wniosek, pilnej pomocy w zakresie środków, które należy wprowadzić na podstawie art. 10–19, 27 i 28 dotyczących nowych pojaw agrofagów kwarantannowych dla Unii i agrofagów objętych środkami przyjętymi na podstawie art. 30. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek jednego lub większej liczby państw członkowskich oraz zainteresowanego państwa trzeciego, zespół może również udzielać pilnej pomocy państwom trzecim graniczącym z terytorium Unii lub będącym źródłem bezpośredniego zagrożenia fitosanitarnego dla tego terytorium w związku z pojawami na ich terytorium agrofagów kwarantannowych dla Unii i agrofagów objętych środkami przyjętymi na podstawie art. 30.

W każdym przypadku udzielenia pomocy Komisja wyznacza określonych członków tego zespołu na podstawie ich wiedzy fachowej i w porozumieniu z zainteresowanym państwem członkowskim lub państwem trzecim.

Pomoc ta może obejmować w szczególności:

- a) pomoc naukową, techniczną i administracyjną udzielaną na miejscu lub zdalnie w zakresie zwalczania odnośnych agrofagów i zapobiegania ich rozprzestrzenianiu się oraz inne środki, w ścisłej współpracy z właściwymi organami danego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, w którym wystąpiły pojawy lub zachodzi ich podejrzenie;
- b) szczegółowe doradztwo naukowe dotyczące odpowiednich metod diagnostycznych, w stosownych przypadkach, w koordynacji z odpowiednim laboratorium referencyjnym Unii Europejskiej, o którym mowa w art. 94 rozporządzenia (UE) 2017/625, oraz z innymi laboratoriami referencyjnymi;
- c) szczególną pomoc, w stosownych przypadkach, w celu wspierania koordynacji między właściwymi organami państw członkowskich lub państw trzecich oraz z tymi laboratoriami.

Treść, warunki i harmonogram tej pomocy określa Komisja w porozumieniu z danym państwem członkowskim lub państwem trzecim, a także z odpowiednimi państwami członkowskimi zapewniającymi ekspertów.

2. Państwa członkowskie mogą przedłożyć Komisji wykaz ekspertów, których proponują do wyznaczenia na członków zespołu, i aktualizować ten wykaz. Równocześnie państwa członkowskie dostarczają wszelkich właściwych informacji dotyczących profilu zawodowego ekspertów oraz obszaru wiedzy specjalistycznej, którym zajmuje się każdy zaproponowany ekspert.

3. Członkowie zespołu są uprawnieni do otrzymania diety za udział w działaniach zespołu na miejscu oraz, w stosownych przypadkach, za pełnienie funkcji liderów zespołu lub sprawozdawców w odniesieniu do konkretnej misji pomocowej.

Diety oraz zwrot kosztów podróży i pobytu wypłaca Komisja zgodnie z zasadami zwrotu kosztów podróży, pobytu i innych kosztów poniesionych przez ekspertów.”;

- 4) art. 22 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie zgłaszają Komisji i pozostałym państwom członkowskim wyniki kontroli występowania, o których mowa w ust. 1, przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym. Sprawozdania te zawierają informacje na temat miejsca, w którym przeprowadzono kontrole występowania, terminów kontroli występowania, agrofagów oraz odnośnych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, liczby kontroli i pobranych próbek oraz ustaleń dotyczących każdego odnośnego agrofaga. Sprawozdania te przekazuje się za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103.”;

- 5) w art. 23 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Wieloletnie programy kontroli występowania ustanawia się na okres od pięciu do dziesięciu lat. Programy te są poddawane przeglądowi i aktualizowane na podstawie obowiązujących przepisów i sytuacji fitosanitarnej na danym terytorium.”;

- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na wniosek Komisji państwa członkowskie powiadamiają Komisję i inne państwa członkowskie o swoich wieloletnich programach kontroli występowania. Powiadomienia te przekazuje się za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103.”;

6) art. 24 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie zgłaszają Komisji i pozostałym państwom członkowskim wyniki kontroli występowania, o których mowa w ust. 1, przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym. Zgłoszenia te przekazuje się za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103.”;

7) art. 25 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Plany awaryjne można łączyć w przypadku większej liczby agrofagów priorytetowych podobnych pod względem biologii i mających podobny zakres gatunków żywicielskich. W takich przypadkach plan awaryjny składa się z części ogólnej wspólnej dla wszystkich objętych nim agrofagów priorytetowych oraz z osobnych części dla każdego z tych agrofagów priorytetowych. Podobnie państwa członkowskie mogą współpracować w celu zsynchronizowania planów awaryjnych dotyczących niektórych gatunków, w stosownych przypadkach w odniesieniu do gatunków agrofagów priorytetowych podobnych pod względem biologii i o pokrywających się lub przyległych obszarach występowania gatunków żywicielskich.”;

8) art. 30 ust. 1 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Środki te wykonują, konkretnie dla każdego z odnośnych agrofagów, jeden lub większą liczbę przepisów, o których mowa w art. 28 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)–g). Środki te mogą obejmować zakaz wprowadzania, przemieszczania, utrzymywania, rozmnażania lub uwalniania agrofaga na terytorium Unii oraz wymogi dotyczące wprowadzania i przemieszczania na terytorium Unii roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów.”;

9) art. 34 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wynikach kontroli występowania, o których mowa w ust. 1, przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym. Powiadomienia te przekazuje się za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103.”;

10) w art. 37 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„10. W sytuacji wprowadzenia lub przemieszczania na terytorium Unii roślin przeznaczonych do sadzenia przy braku zgodności z ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki oraz powiadamiają o tej niezgodności i tych środkach Komisję i pozostałe państwa członkowskie za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103.

Państwa członkowskie powiadamiają o tych środkach również państwo trzecie, z którego rośliny przeznaczone do sadzenia zostały wprowadzone na terytorium Unii.”;

11) w art. 42 dodaje się akapit w brzmieniu:

„1a. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 105, w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia w drodze określenia procedury umieszczania w wykazie roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka.

Akt delegowany obejmuje wszystkie następujące elementy:

- a) przygotowanie dowodów na potrzeby oceny roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka;
- b) działania, które podejmuje się po otrzymaniu tych dokumentów;
- c) procedury tej oceny;
- d) postępowanie z dokumentacją w kontekście poufności i ochrony danych.”;

12) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 42a

Tymczasowe odstępstwa od zakazów przewidzianych w art. 40 i 42 oraz od wymogów, o których mowa w art. 41

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 Komisja może – w drodze aktów wykonawczych – przyjąć tymczasowe odstępstwa od zakazu przewidzianego w art. 40 ust. 1 oraz od wymogów szczególnych i równoważnych, o których mowa w art. 41 ust. 2, dotyczących wprowadzania na terytorium Unii określonych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów pochodzących z co najmniej jednego państwa trzeciego, stwarzających zagrożenie fitosanitarne, które nie zostało jeszcze w pełni ocenione.

W drodze tych aktów wykonawczych:

- a) określa się środki tymczasowe dotyczące wprowadzania tych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów na terytorium Unii, zgodnie z zasadami określonymi w sekcji 2 załącznika II; oraz
- b) zmienia się odpowiednie części aktów wykonawczych, o których mowa w art. 40 ust. 2 i art. 41 ust. 2, poprzez dodanie odniesienia do odstępstwa dotyczącego danych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów.

2. Tymczasowe odstępstwa, o których mowa w ust. 1, mogą zostać przyjęte tylko wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) (i) Komisja otrzymała dowody uzasadniające przyjęcie tymczasowych odstępstw przewidujących wymogi równoważne tym, o których mowa w art. 41, lub bardziej od nich rygorystyczne; lub
(ii) odnośne państwo trzecie przedłożyło Komisji wniosek zawierający pisemne gwarancje urzędowe dotyczące stosowania na jego terytorium, przed złożeniem wniosku i w momencie składania wniosku, środków niezbędnych do zareagowania na dane zagrożenie fitosanitarne; oraz
- b) ocena wykazała, że te rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty stwarzają zagrożenie, które można ograniczyć do dopuszczalnego poziomu w drodze zastosowania środków niezbędnych w celu reagowania na dane zagrożenie fitosanitarne.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia, zgodnie z art. 105, aktu delegowanego uzupełniającego niniejsze rozporządzenie w odniesieniu do procedury, która ma być stosowana w celu przyznania tymczasowych odstępstw, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Ten akt delegowany obejmuje następujące elementy tej procedury:

- a) przygotowanie, treść i przedłożenie wniosków i odpowiedniej dokumentacji przez zainteresowane państwa trzecie;
- b) działania, które podejmuje się po otrzymaniu tych wniosków i dokumentacji, w tym, w stosownych przypadkach, konsultacje z organami naukowymi lub uwzględnianie opinii lub badań naukowych.
- c) postępowanie z wnioskami i dokumentacją w kontekście poufności i ochrony danych.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 42 ust. 2 Komisja może – w drodze aktów wykonawczych – przyjąć tymczasowe odstępstwa od aktów, o których mowa w art. 42 ust. 3, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) zagrożenie fitosanitarne związane z określonymi roślinami, produktami roślinnymi lub innymi przedmiotami wysokiego ryzyka nie zostało jeszcze w pełni ocenione;
- b) wstępna ocena wykazała, że te rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty stwarzają zagrożenie, które można ograniczyć do dopuszczalnego poziomu w drodze zastosowania środków niezbędnych w celu reagowania na określone zagrożenie fitosanitarne;
- c) nie przyjęto jeszcze żadnego aktu wykonawczego na podstawie art. 42 ust. 4 w odniesieniu do określonych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów.

W tych aktach wykonawczych określa się środki tymczasowe, które dotyczą wprowadzania tych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów do Unii i które są niezbędne do ograniczenia określonego zagrożenia fitosanitarne do dopuszczalnego poziomu.

5. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 4, przewidują przedkładanie przez dane państwo trzecie rocznych sprawozdań na temat stosowania odpowiednich środków tymczasowych. W przypadku gdy sprawozdanie prowadzi do wniosku, że określone zagrożenie nie jest odpowiednio ograniczane za pomocą zgłoszonych środków, akt przewidujący te środki zostaje natychmiast uchylony lub zmieniony stosownie do potrzeb.

6. Okres stosowania aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 1, nie może być dłuższy niż pięć lat. Okres ten można jednak przedłużyć, a przedmiotowe odstępstwo może podlegać zmienionym wymogom, jeżeli jest to uzasadnione na podstawie zaktualizowanej oceny.

7. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 4, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 2.”;

13) art. 44 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) dane państwo trzecie zapewnia, poprzez zastosowanie w ramach kontroli urzędowej jednego lub większej liczby określonych środków, poziom ochrony fitosanitarnej równoważny wymogom szczególnym w odniesieniu do wprowadzenia lub przemieszczania na terytorium Unii danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów z innych państw trzecich;”;

14) art. 71 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Świadectwo fitosanitarne w rubryce »Deklaracja dodatkowa« określa, który szczegółowy wymóg jest spełniony, w przypadku gdy odpowiedni akt wykonawczy, przyjęty zgodnie z art. 28 ust. 1 i 2, art. 30 ust. 1 i 3, art. 37 ust. 4, art. 41 ust. 2 i 3 oraz art. 54 ust. 2 i 3, określa kilka różnych opcji takich wymogów. Określenie to obejmuje pełne brzmienie odnośnego wymogu. W przypadku jednej lub większej liczby kategorii roślin przeznaczonych do sadzenia, o których mowa w art. 37 ust. 7, w odniesieniu do regulowanych agrofagów niekwarantannowych dla Unii, określenie to obejmuje pełne brzmienie opcji mającej zastosowanie do danej kategorii.”;

15) w art. 81 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Komisja może – w drodze aktów wykonawczych – określić, kiedy ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu nie ma zastosowania do określonych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów dystrybuowanych w ramach sprzedaży poprzez umowy zawierane na odległość. Te akty wykonawcze mogą określać warunki ich stosowania. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 2.”;

16) w art. 88 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Komisja może – w drodze aktów wykonawczych – ustanowić przepisy w celu:

- a) określenia roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, które – na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego – mogą być przemieszczane na terytorium Unii z paszportem roślin powiązany z nimi w inny sposób niż fizyczne umieszczenie, ze względu na ich wielkość, kształt lub sposób zapakowania, które sprawiają, że takie umieszczenie jest niemożliwe lub bardzo trudne; oraz
- b) ustanowienia zasad gwarantujących, że dany paszport roślin, choć nie jest umieszczony na odpowiednich roślinach, produktach roślinnych i innych przedmiotach, nadal się do nich odnosi.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 2.”;

17) art. 94 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W drodze odstępstwa od ust. 1 akapit pierwszy państwa członkowskie mogą zadecydować o zastąpieniu świadectwa fitosanitarnego w punkcie wprowadzenia danej rośliny, produktu roślinnego lub innego przedmiotu na terytorium Unii przez:

- a) poświadczoną kopię oryginalnego świadectwa fitosanitarnego; kopię tę wydaje właściwy organ i towarzyszy ona przemieszczaniu danej rośliny, produktu roślinnego lub innego przedmiotu jedynie do punktu, w którym wydawany jest paszport roślin; lub

b) informacje zawarte w elektronicznym systemie powiadamiania, o którym mowa w art. 103, pod warunkiem że elektroniczne świadectwo fitosanitarne lub cyfrowa kopia świadectwa fitosanitarnego są dostępne w tym systemie i są udostępniane, na żądanie właściwych organów, podczas przemieszczania danych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów do punktu wydania paszportu roślin.”;

18) art. 99 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 105, w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie elementów, które muszą być zawarte w poświadczeniach urzędowych dotyczących roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, innych niż drewniane materiały opakowaniowe, jako forma dowodu wdrożenia środków przyjętych na podstawie art. 28 ust. 1 lub 2, art. 30 ust. 1 lub 3, art. 41 ust. 2 lub 3, art. 44 lub art. 54 ust. 2 lub 3.”;

19) art. 103 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Komisja ustanawia elektroniczny system do celów składania powiadomień i sprawozdań przez państwa członkowskie.”;

20) art. 104 akapit pierwszy formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Komisja może, w drodze aktów wykonawczych, ustanowić przepisy szczegółowe dotyczące składania powiadomień, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, art. 11, art. 17 ust. 3, art. 18 ust. 6, art. 19 ust. 2 i 8, art. 28 ust. 7, art. 29 ust. 3 akapit pierwszy, art. 30 ust. 8, art. 33 ust. 1, art. 37 ust. 10, art. 40 ust. 4, art. 41 ust. 4, art. 46 ust. 4, art. 49 ust. 6, art. 53 ust. 4, art. 54 ust. 4, art. 60 ust. 2, art. 77 ust. 2 oraz art. 95 ust. 5. Przepisy te mogą dotyczyć jednego lub większej liczby następujących elementów.”;

21) w art. 105 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 42 ust. 1a i art. 42a ust. 3, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 5 stycznia 2025 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 6 ust. 2, art. 7, art. 8 ust. 5, art. 19 ust. 7, art. 21, art. 32 ust. 5, art. 34 ust. 1, art. 38, art. 42 ust. 1a, art. 42a ust. 3, art. 43 ust. 2, art. 46 ust. 2, art. 48 ust. 5, art. 51, art. 65 ust. 4, art. 71 ust. 4, art. 76 ust. 4, art. 81 ust. 2, art. 83 ust. 6, art. 87 ust. 4, art. 89 ust. 2, art. 96 ust. 2, art. 98 ust. 1, art. 99 ust. 1, art. 100 ust. 4, art. 101 ust. 5 oraz art. 102 ust. 6, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 6 ust. 2, art. 7, art. 8 ust. 5, art. 19 ust. 7, art. 21, art. 32 ust. 5, art. 34 ust. 1, art. 38, art. 42 ust. 1a, art. 42a ust. 3, art. 43 ust. 2, art. 46 ust. 2, art. 48 ust. 5, art. 51, art. 65 ust. 4, art. 71 ust. 4, art. 76 ust. 4, art. 81 ust. 2, art. 83 ust. 6, art. 87 ust. 4, art. 89 ust. 2, art. 96 ust. 2, art. 98 ust. 1, art. 99 ust. 1, art. 100 ust. 4, art. 101 ust. 5 oraz art. 102 ust. 6, wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosły sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”.

Artykuł 2

Zmiana rozporządzenia (UE) 2017/625

W art. 66 rozporządzenia (UE) 2017/625 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5a. Rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty podlegające środkom, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. g), wprowadzane do Unii jako część bagażu osobistego pasażerów lub za pośrednictwem usług pocztowych jako przeznaczone do konsumpcji osobistej lub użytku własnego, są zwolnione z ustanowionego w ust. 5 niniejszego artykułu obowiązku powiadomienia, jeżeli niezgodność dotyczy braku świadectwa fitosanitarnego lub innego poświadczenia urzędowego, o którym mowa w art. 99 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/2031.

Właściwe organy prowadzą jednak rejestr tych niezgodności i co roku przedstawiają Komisji i właściwym organom pozostałych państw członkowskich sprawozdanie podsumowujące te rejestry.

Sprawozdanie to składa się za pośrednictwem systemu IMSOC.”.

Artykuł 3

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1 pkt 14 stosuje się od dnia 6 lipca 2026 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 27 listopada 2024 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodniczący

BÓKA J.